

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2024

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.1.1 Baten en lasten Regionaal Archief 2024	13
1.2 Paragrafen	14
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
1.2.2 Bedrijfsvoering	15
1.2.3 Beleidsindicatoren	17
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	17
1.2.5 Financiering	18
1.2.6 Overzicht Overhead	20
1.2.7 Verbonden partijen	20
1.2.8 Vennootschapsbelasting	20
2. Jaarrekening	21
2.1 Balans	22
2.2 Programmarekening	23
2.3 Toelichtingen	24
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	24
2.3.2 Toelichting op de balans	27
2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	31
2.3.4 Toelichting op de programmarekening	32
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	36
3. Overige gegevens	
3.1 Rechtmatigheidsverantwoording	38
3.2 Controleverklaring	40
<i>Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2024</i>	<i>44</i>
<i>Bijlage 2 Overzicht Baten en lasten per taakveld 2024</i>	<i>45</i>

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2024 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatie-post een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2024 opgenomen bedragen.

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 40.815 positief.

Bij het aanbieden van de jaarstukken zullen wij een voorstel doen voor de bestemming van dit resultaat.

Alkmaar, 2 april 2025

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 2 juli 2025 de Jaarstukken 2024 worden vastgesteld.

A. Schouten
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording Regionaal Archief

'Wat willen we bereiken?'

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 9 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied (artikel 4 GR RHCA 2018).

Dit komt neer op de volgende taken:

- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- het in stand houden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;

- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven;
- beschikbaar stellen van informatie, aan bezoekers op de studiezaal en via website en social media;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen.

In het kader van de bovenstaande taken en conform het vigerende beleidsplan is in 2024 extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Het verder ontwikkelen van een e-depot en het aansluiten van de gemeenten op deze voorziening voor het duurzaam bewaren van digitale archieven (zie pagina 7).
2. Het vergroten van de digitale dienstverlening aan zowel de burger als de aangesloten overheden, door het verder ontwikkelen van bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het e-loket bouwdoossiers), waarmee een meer vraaggestuurde digitale dienstverlening gerealiseerd wordt, passend in de ontwikkeling van het archief naar een 'nutsvoorziening' (zie pagina 9-11).

'Wat hebben we gedaan?'

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Vanuit Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>werkelijk</u> <u>2024</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	64	300	226
- aanwinsten overige archieven	98	50	59
Digitale archieven (in Gb)			
- archief gemeenten en particulier	591	-	853
Wetenschappelijke bibliotheek (in aantal titels):			
- aantal aanwinsten	357	300	455
- aantal beschrijvingen	687	500	812
Topografisch-historische atlas:			
- aantal aanwinsten (collecties)	64	70	30
- aantal beschrijvingen	6.132	7.000	6.628

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het los hiervan opgestelde overzicht van activiteiten, het Jaarverslag 2024.

Depotgebruik (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m1)

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>werkelijk</u> <u>2024</u>
Archieven & Collecties Regionaal Archief	13.943	14.250	14.072
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	826	830	826
Verhuur derden	1.314	1.500	1.281
<i>Totaal</i>	<i>16.083m1</i>	<i>16.580m1</i>	<i>16.179m1</i>

Omvang e-depot (in gigabyte))

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>werkelijk</u> <u>2024</u>
Archieven & Collecties Regionaal Archief	1,3	- ²	2,0
<i>Totaal</i>	<i>1,3 Tb</i>	<i>-</i>	<i>2 Tb</i>

In het depot wordt ruimte aan derden verhuurd om de lasten voor huisvesting te dempen. Het verloop van de inkomsten in het kader van verhuur van ruimte aan derden is:

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
€	245.000	290.000	279.000	149.000	144.000	160.000	155.000	159.000

Als gevolg van het aflopen van een groot contract, zijn de opbrengsten i.v.m. de verhuur van ruimte aan derden sinds eind 2019 aanzienlijk lager.

Huisvesting Bergerweg in m2:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)	1.591 m ²
Depotruimte (BVO)	2.586 m ²

Digitaal depot (e-depot)

Om de 'digital born'-archieven op een verantwoorde manier te bewaren beschikt het Regionaal Archief al enige jaren over een 'e-depot'. Met dit e-depot kunnen we de wettelijke taken, die het Regionaal Archief namens de gemeenten op dit gebied uitvoert, op een goede en verantwoorde manier vervullen. Bijzondere digitale overbrengingen zijn bijvoorbeeld het social media-archief van Dijk en Waard, dat vanwege de innovatieve wijze van opslag in het e-depot landelijk aandacht verdiende als voorbeeldcasus. Ook een pilot met het Hoogheemraadschap was bijzonder, daarbij is GIS-data overgebracht in zijn originele vorm (dus zonder 'plat te slaan') en er is gelukt om visualisaties ervan te verzorgen.

² In de Programmabegroting voor 2024 was nog geen raming opgenomen. Vanaf Programmabegroting 2025 is dat wel het geval, daarin was voor 2025 2 Tb geraamd, dat per 2024 dus al behaald is.

Aan het *E-loket Bouwdossiers*, een web-portaal waarmee de bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien door zowel de ambtenaar als de inwoner, wordt op dit moment door 8 van de 9 gemeenten gebruik gemaakt. Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten om de kosten voor de dienstverlening niet meer apart in rekening te brengen, maar onder te brengen in de gemeentelijke bijdrage. Dit leidt tot een daling van de administratieve lasten en tevens zijn per 2026 de aanvragen kosteloos voor gemeente en burger en wordt voldaan aan de wettelijke bepalingen op dit gebied.

In 2023 is het aantal door onszelf gescande bouwdossiers uitgebreid tot 9.982 (2023: 8.494). Vanwege de overbrengingen van reeds gedigitaliseerde bouwdossiers staan er eind 2024 217.868 bouwdossiers online (eind 2023: 215.328). Ook het aantal downloads is weer flink toegenomen: sinds 2016 zijn er ruim 470.000 (stand 2023: 288.000) downloads uitgevoerd.

Digitaliseren op verzoek: Deze mogelijkheid om vanuit huis gratis een archiefstuk te laten scannen bevordert de openbaarheid en raadpleegbaarheid van de archieven. Dit sluit aan op de Wet open overheid (WOO) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who). In het afgelopen jaar zijn voor klanten 215 (2023: 169) archiefstukken in dit kader gedigitaliseerd. Daarnaast zijn er op verzoek van aangesloten gemeenten ca. 250 (2023: 190) dossiers gescand. Totaal zijn er dus circa 465 (2023: 359) dossiers en archiefstukken gedigitaliseerd.

Toezicht & Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). In het kader hiervan zijn de onderstaande werkzaamheden verricht.

Inspectie:

Op basis van de door de VNG ontwikkelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) is verslag uitgebracht aan de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten en de dagelijks besturen van de GGD Hollands Noorden, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en Werkorganisatie BUCH.

Naar aanleiding van deze KPI-verslaglegging is voor de aangesloten gemeenten een benchmark uitgewerkt waarbij door middel van kleuren in één oogopslag duidelijk wordt hoe de gemeenten in kwestie ten opzichte van elkaar presteren.

Daarnaast zijn er in de eerste helft van 2024 aspectinspecties uitgevoerd bij de gemeenten Alkmaar en Hollands Kroon. De inspectie bij de gemeente Alkmaar richtte zich specifiek op de volledigheid en kwaliteit van zaakdossiers van verstrekte omgevingsvergunningen. Bij de gemeente Hollands Kroon richtte de inspectie zich op de organisatie van het informatiebeheer. De bevindingen zijn gerapporteerd aan de colleges van B&W.

In de tweede helft van 2024 is bij de gemeente Alkmaar een inspectie gehouden inzake de organisatie van het informatiebeheer. Begin 2025 zal hierover verslag uitgebracht worden aan het college van B&W.

Strategisch Informatie Overleggen (SIO's) hebben plaatsgevonden bij de gemeenten Alkmaar, Schagen en de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden.

Wettelijke adviestaak:

In 2024 zijn adviezen (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) uitgebracht over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, bewaarstrategie, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer.

Op grond van de beheerregelingen van de gemeenten Den Helder en Texel en de gemeenschappelijke regelingen Recreatieschap Geestmerambacht en Zaffier zijn adviezen uitgebracht over het voorgenomen besluit van die organisaties om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties.

In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven zijn de ontwikkelingen gevolgd bij de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard en Hollands Kroon, Schagen en de gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken en Zaffier. Waar nodig zijn kaders gesteld en is advies gegeven.

Om voorbereid te zijn op de komst van de nieuwe Archiefwet is de huidige methodiek en verslaglegging omtrent de KPI-monitoring en het inspectiebeleid tegen het licht gehouden.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Het Regionaal Archief zet in op kwalitatieve en efficiënte dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media.

De geformuleerde doelen waren:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;
- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie. Ook de educatieve activiteiten, zowel voor scholieren als volwassenen, spelen hierbij een grote rol.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:	werkelijk 2023	begroot 2024	werkelijk 2024
Aantal bezoeken studiezaal	2.479	2.500	2.396
Educatie (aantal leerlingen)	869	-	1.107
Rondleidingen, presentaties, evenementen (intern)	750	-	1.079
Cursussen	111	-	96
Totaal bezoekers	4.209	4.500³	4.678
Aantal paginaweergaven website	2.544.270	- ⁴	2.629.754
Aantal 'volgers' Facebook	5.562	5.500	5.738
Aantal 'volgers' X (voorheen Twitter)	2.387	2.500	2.348
Aantal 'overige socials' (Instagram, YouTube etc.)	7.400	-	9.103
Aantal chats	383	-	431
Aantal telefonische vragen via studiezaal	600	-	715
Aantal (aan)vragen via de mail	-	-	1.939

Het totale gebruik van social media laat nog steeds een lichte stijging zien, waarbij 'X' de enige uitzondering is. In november is als test begonnen met 'Bluesky', wat resulteerde in 138 gebruikers aan het einde van het jaar.

Het studiezaalbezoek laat een lichte daling zien, waardoor ook het aantal in de studiezaal aangevraagde dossiers is iets gedaald: **4637** t.o.v. 5157 in 2023, dit is exclusief de aanvragen voor bibliotheek en atlas. Daarentegen laat het totale bezoek inclusief activiteiten juist een lichte stijging zien. Zo trok de open dag in november, met als thema 'Muziek in het Archief' 350 bezoekers. Ook zijn er dit jaar weer meer leerlingen ontvangen, waarbij nieuwe samenwerkingen zijn aangegaan met de IPABO, waarvan 78 studenten zijn ontvangen, en met het Daltoncollege, waarvan alle brugklassen op bezoek zijn geweest.

De cijfers zijn exclusief de evenementen buitenshuis waar we aan hebben meegewerkt, zoals de lezingenreeks van het Alkmaars Historisch Café (321 bezoekers), Open Monumentendag in de Grote Kerk, enkele lezingen en presentaties van onze medewerkers elders en meerdere ontvangsten van gemeenteraden en colleges van aangesloten gemeenten.

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximumaantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal in dagdelen	8x per week

³ Het totaal aantal voor educatie, rondleidingen etc. en cursussen was niet uitgesplitst en in totaal begroot op 2.000

⁴ Door verandering van statistische gegevens van Google Analytics waren eerdere cijfers niet vergelijkbaar.

Digitalisering

De gestelde doelen waren:

- Verdere digitalisering van primaire bronnen;
- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers deze gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Gerealiseerd:	werkelijk 2023	begroot 2024	werkelijk 2024
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	17.386	50.000	20.279
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	11.700	7.500	13.432
• archieven (o.m. genealogische bestanden)	55.000	100.000	60.000

In 2024 zijn de openbare delen van de militieregisters en de gaardersarchieven gescand, een nuttige bron voor onderzoek is op deze manier online te raadplegen. Het gaat daarbij om ongeveer 34 meter archief. Aan de beeldbank zijn naast enkele particuliere collecties (van Henk Koomen en Fred Jostmeijer) onder meer de gemeentelijke beeldcollecties van de voormalige gemeenten Anna Paulowna en Wieringen toegevoegd. Daarnaast zijn er in totaal ruim 20.000 pagina's van de Schager Courant en de Egmondsche Badbode gedigitaliseerd. In 2024 zijn er ruim 37.000 pagina's toegevoegd aan de tijdschriftenviewer, waaronder enkele titels die digitaal aangeleverd worden, zoals de Texelsche Courant en de Uitkijkpost. Een bijzondere aanvulling waren de jaargangen van de Nieuwe Texelsche Courant (1896-1921, 1923-1930).

In 2024 hebben ca. 40 vrijwilligers gewerkt aan het toegankelijk maken van de genealogische bronnen, de bouwvergunningen en de beeldbank. Zo bevat de database op dit moment 2.990.862 (2023: 2.858.917) persoonsnamen.

Een andere groep van circa 25 vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen.

Dankzij de digitalisering en het werk van de vrijwilligers zijn steeds meer regionale bronnen 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar familie en woon- en/of geboorteplaats en –streek.

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening

Om de doelstelling te bereiken wordt gestreefd naar samenwerking met de lokale partijen. Het belangrijkste hierbij is het beschikbaar stellen van de infrastructuur van het Regionaal Archief voor met name historische verenigingen, t.w.:

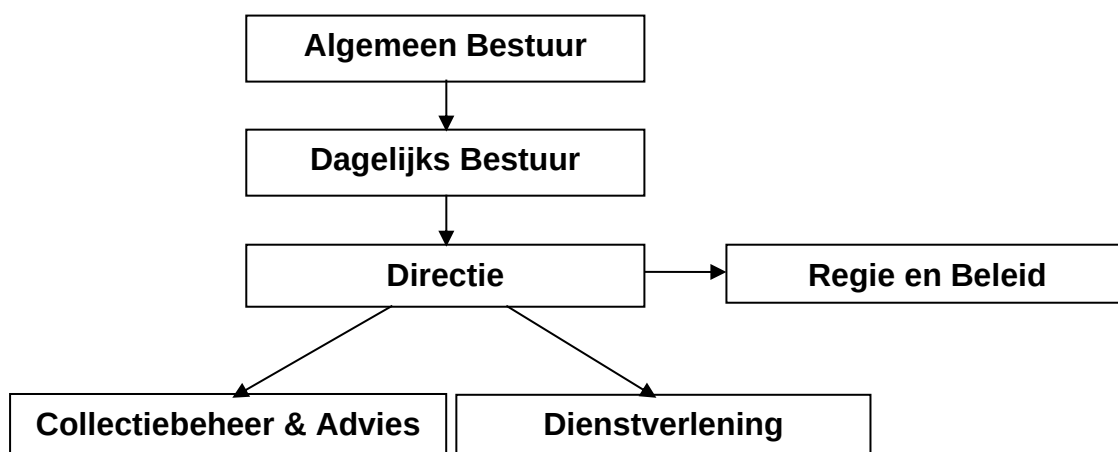
- Beschikbaar stellen van de digitale infrastructuur (o.m. de beeldbank en tijdschriftenviewer) van het Regionaal Archief zodat verenigingen hun eigen collecties kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
- Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;
- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.

Ook dit jaar zijn er in de tijdschriftenviewer weer ruim 3.000 pagina's opgenomen van 25 tijdschriften van historische verenigingen uit de regio, die daarmee op woord digitaal doorzoekbaar zijn via onze website.

Er maken acht historische verenigingen gebruik van de mogelijkheid om (delen van) hun beeldcollecties via de beeldbank van het Regionaal Archief op internet beschikbaar te stellen. Van het uitgebreidere platform, waar de historische verenigingen en kleinere musea hun collectie kunnen opnemen en op hun eigen website of die van het Regionaal Archief beschikbaar stellen voor het brede publiek, maken inmiddels meerdere instellingen gebruik. Het Museum van Egmond is in 2024 toegetreden als deelnemer, terwijl meerdere instellingen zich hier op voorbereiden.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

'Wat heeft het gekost?'

Baten en lasten 2024

Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 3.295.131
Totaal lasten	<u>€ 2.731.071</u>
Resultaat	€ 564.060 positief

Als gevolg de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen is de exploitatie verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead en de onttrekkingen aan de reserves, ontstaat het uiteindelijke resultaat van € 40.815 positief.

1.1.1 Baten en Lasten Regionaal Archief 2024

Overzicht baten en lasten

Realisatie 2024	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	3.295.131	2.731.071	564.060
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	34.746	557.991	-523.244
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	3.329.877	3.289.062	40.815
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	-		-
Mutatie reserves	-	-	-
Resultaat	3.329.877	3.289.062	40.815

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. Het positiever resultaat over 2024 is voornamelijk het gevolg van hoger dan begrote opbrengsten op aanvullende diensten en hogere renteopbrengsten. Hier tegenover staan hogere lasten van huisvesting, automatisering en diverse overige zaken. Deels staan tegenover de hogere opbrengsten ook hogere lasten maar het uiteindelijke resultaat blijft positief.

Zie de jaarrekening voor een nadere toelichting.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Eind 2024 (voor de bestemming van het resultaat over 2024 van € 40.815 positief) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 395.761. Dit was als volgt verdeeld:

Algemene Reserve	€ 75.287
Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging	€ 279.659
Totaal reserves	€ 354.946
 Nog te bestemmen resultaat	 € 40.815

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2024 € 75.287. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het kostentotaal. Eind 2024 bedraagt dit maximum € 82.227. In het voorstel voor resultaatbestemming wordt daarom een aanvulling van de algemene reserve van € 6.940 opgenomen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging

Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de jaarstukken 2022 besloten tot het vormen van een bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging. Deze is gevormd uit de resultaten van eerdere bestemmingsreserves voor Digitalisering, voor Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten en het positief resultaat over 2022. In totaal bedraagt deze reserve eind 2024 € 279.659. De reserve is gevormd om voorbereid te zijn op de mogelijk aanzienlijke investeringen die noodzakelijk zijn in de huisvesting, met name vanwege het hoge energieverbruik van de klimaatinstallatie, die inmiddels deels afgeschreven is. In 2024 is door het AB ingestemd met het voorstel om deze middelen in te gaan zetten om samen met de verhuurder van het pand om verduurzaming van het pand te realiseren, die enerzijds leidt tot lagere energielasten en anderzijds een positief milieueffect heeft. In 2024 is een begin gemaakt met de planvorming en in 2025 zal dit zijn vervolg krijgen.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2025 zijn (conform de Kadernota 2026) de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengst aanvullende diensten	€ 50.000	Laag	€ 12.500
2. Hogere energiekosten	€ 70.000	Hoog	€ 52.500
			€ 65.000

Toelichting:

1. Het risico op lagere opbrengsten op het depotgebruik betreft voornamelijk de mogelijkheid dat derde-partijen die archief bij ons hebben geplaatst, contracten opzeggen. Deze partijen betreffen echter al lang lopende contracten die grotendeels door zullen lopen.

2. De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Inmiddels lijkt er enige rust op de energiemarkt weergekeerd te zijn, maar voor de langere termijn blijft het onzeker. Op dit moment zijn de gestegen energiekosten meegenomen in de begroting, maar het risico op prijsstijgingen blijft. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500. In het kader hiervan kan ook het streven naar een meer energieneutrale klimaatinstallatie genoemd worden. Eind 2024 is de planfase goeddeels doorlopen en is een start gemaakt met de uitwerking. Het resultaat zal een positief effect hebben op het energieverbruik, maar vooralsnog is dit risico nog gelijk gehouden aan hetgeen hierover in de programmabegroting 2025 is opgenomen.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

Onderwerp	Bedrag	Kans op voordoen in 2025	Benodigd weerstandsvermogen
1. Minder opbrengst aanvullende diensten	€ 50.000	25%	€ 12.500
2. Hogere energiekosten	€ 70.000	75%	€ 52.500
Totaal benodigd weerstandsvermogen:			€ 65.000
Beschikbaar weerstandsvermogen (algemene reserve):			€ 75.287

De stand van de Algemene Reserve per eind 2024 bedraagt voor resultaatbestemming € 75.287 zodat het weerstandsvermogen voldoende is om de aanwezige risico's per eind 2024 te dekken.

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft, naast het ontwikkelen van het e-depot, gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat aanschaffingen kleiner dan € 10.000 niet als investeringen worden gezien.

Financiële rechtmatigheid

Met ingang van het verslagjaar 2023 neemt het dagelijks bestuur van het Regionaal Archief rechtmatigheids-verantwoording op in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording is in paragraaf 3.1 opgenomen. In overeenstemming met het Controleprotocol van het Regionaal Archief en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV geeft het dagelijks bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering een nadere toelichting op geconstateerde rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonzekerheden, indien deze de door het algemeen bestuur op 21 november 2024 vastgestelde rapportagegrens van € 33.000 (1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves) overschrijden. Bij overschrijding van de rapportagegrens wordt bovendien aangegeven welke maatregelen worden genomen om betreffende rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te

voorkomen. De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In het verslagjaar 2024 zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd, die niet-acceptabel zijn. Er is wel een onduidelijkheid geconstateerd ten aanzien van de aanbestedingswet. Deze onduidelijkheid van € 13.000 valt binnen de rapportagegrens van € 33.000.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. In de financiële verordening Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zijn de afspraken opgenomen over begrotingsrechtmatigheid. Het uitgangspunt is het niveau van baten en lasten, waarop het algemeen bestuur de begroting heeft vastgesteld alsmede de investeringen.

De jaarrekening 2024 laat met betrekking tot de lasten een overschrijding zien van € 69.000 ten opzichte van de begroting 2024. Deze overschrijding past binnen het voorafgestelde beleid, de financiële verordening, omdat dit bij de tussentijdse cijfers aan het Algemeen Bestuur is gemeld.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Op basis van de uitgevoerde verbijzonderde interne controle en bevindingen is gesteld dat Regionaal Archief voldoet aan de eisen van het voorwaardencriterium en geen financiële rechtmatigheidsfouten heeft aangetroffen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en eigendommen bij financiële beheershandelingen. Het gaat hierbij om M&O risico's bij regelingen waarbij externe belanghebbenden buiten het Regionaal Archief Alkmaar in het kader van regelingen gegevens moeten verstrekken om financiële middelen te verkrijgen (bijvoorbeeld bij het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen in het sociaal domein, verstrekken van subsidies, vergunningverlening, leges etc). Het Regionaal Archief heeft hiervoor een notitie misbruik & oneigenlijk gebruik opgesteld en vastgesteld. Het Regionaal Archief Alkmaar kent dergelijke regelingen niet en het is daarom niet noodzakelijk om aanvullende regels te stellen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. Er zijn geen rechtmatigheidsafwijkingen bekend.

Frauderisicobeheersing

Naast misbruik en oneigenlijk gebruik kan er sprake zijn van fraude, dat vanuit controlestandaarden van de accountant als volgt gedefinieerd kan worden 'Een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen'.

In de Financiële verordening Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zijn de uitgangspunten opgenomen voor de financiële organisatie, financieel beheer en interne controle. Dit vormt tevens de basis voor de frauderisicobeheersing. Het Regionaal Archief heeft (deels via de GGD Hollands Noorden) de volgende maatregelen getroffen:

- Er zijn interne controleprocedures geïmplementeerd die ervoor zorgen dat financiële transacties nauwkeurig worden geregistreerd en gecontroleerd.

- Duidelijke scheiding van taken binnen de (financiële) organisatie.
- Er is toezicht en monitoring op financiële activiteiten.
- De uitvoering van verbijzonderde interne controles in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.

Daarnaast kent Het Regionaal Archief Alkmaar preventieve maatregelen in de vorm van integriteitseisen die verwoord zijn in het personeelshandboek. Deze eisen bevatten gedragsnormen en ethische richtlijnen die de basis vormen voor een integere en ethische bedrijfscultuur. Dit kan het bewustzijn vergroten en fungeren als een preventieve maatregel tegen fraude. Er zijn geen gevallen van fraude bekend.

Toelichting bij evaluatie van rechtmatigheid 2023

Iedere afwijking van de begroting is in basis onrechtmatig. Dit is bijvoorbeeld ook van toepassing bij hogere baten of lagere lasten dan begroot. In de financiële verordening kunnen afspraken gemaakt worden over begrotingsrechtmatigheid met betrekking tot tijdig melden en over passend binnen bestaand beleid en daarmee acceptabel is. Het RHCA gaat onderzoeken om de financiële verordening zodanig aan te passen dat dergelijke (theoretische) afwijkingen passen binnen bestaand beleid en/of dat melden bij de jaarrekening tijdig is.

1.2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de volgens het BBW relevante beleidsindicatoren opgenomen.

Omschrijving	Score
Inwoners (1-1-2023; de basis voor de berekening)	459.020
Apparaatskosten	1.622.181
Apparaatskosten per inwoner	3,53
Formatie (exclusief inhuur)	21,21
Formatie per 1.000 inwoners	0,041
Bezetting (exclusief inhuur)	18,91
Bezetting per 1.000 inwoners	0,041
Kosten inhuur derden	302.187
Loonsom (exclusief overige personeelslasten)	1.580.501
Externe inhuur in % van loonsom	19,12%
Overheadlasten	557.991
Totale lasten	3.289.062
Overhead in % van totale lasten	16,97%

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2023 een boekwaarde van € 14.355. Investerings zijn in 2024 niet gedaan en er is € 8.220 afgeschreven zodat de boekwaarde per 31-12-2024 een totaal heeft van € 6.136 bedraagt. Zie voor een nader inzicht in het verloop van de boekwaarde de toelichting op de balans op pagina 28. De boekwaarde bestaat geheel uit machines/apparaten en installaties.

1.2.5 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het in het Algemeen Bestuur vastgestelde Treasurystatuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. De financiële positie van het Regionaal Archief gaf in 2024 geen aanleiding om externe financiering af te sluiten.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het Regionaal Archief is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het Regionaal Archief heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het Regionaal Archief geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het Regionaal Archief heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het Regionaal Archief zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 40.815 positief. Vermeerderd met de afschrijvingen (€ 8.220) en verminderd met de investeringen (€ 0), bedraagt het EMU-saldo over 2024 € 49.035.

Beoordeling financiële positie

De financiële positie van het Regionaal Archief is ondanks het negatieve resultaat goed te noemen. De Algemene Reserve is op het maximale niveau van 2,5% van de lasten en er is een bestemmingsreserve aanwezig voor de risico's die worden gelopen. Het resultaat over 2024 is positief. De reden hiervoor wordt voornamelijk gevormd door hogere baten uit aanvullende dienstverlening en rentebaten. Hier tegenover staan hogere lasten van huisvesting, automatisering en een aantal andere minder omvangrijke zaken. De kostenoverschrijding is minder omvangrijk dan de hoger dan begrote opbrengsten zodat een positief saldo resulteert.

Als gevolg van de nog steeds positieve financiële positie en tevens door afspraken omtrent het betaaltempo van de gemeentelijke bijdragen is het niet noodzakelijk geweest om externe financiering aan te trekken.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	Verloop van de kengetallen			
	streefwaarden	realisatie 2023	begroting 2024	realisatie 2024
Netto schuldquote	<5%	-11,4%	-8,8%	-11,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	-11,4%	-8,8%	-11,7%
solvabiliteitsratio	5-10%	24,9%	29,4%	24,4%
structurele exploitatieruimte	2,5%	1,2%	0,5%	0,9%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2024
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-389.625 / 3.329.877 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

De schuldquote is eind 2024 van vergelijkbare omvang met eind 2023. Er is geen sprake van een netto schuld en dus is dit kengetal kleiner dan nul.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2024
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	395.761/ 1.624.142 x 100%

De solvabiliteit is wat lager dan begrotingsniveau maar met 24,4% goed te noemen. Het Regionaal Archief is financieel gezond en staat er qua solvabiliteit prima voor.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2024
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	30.053 / 3.329.877 x 100%

Dit kengetal is iets lager dan eind 2023. De lasten zijn bijna volledig structureel en slechts beperkt te beïnvloeden en de baten blijven voor het gedeelte boven de gemeentelijke bijdragen afhankelijk van

externe partijen. Dit houdt een mogelijkheid in dat deze wegvallen en dus minder structureel zijn dan de lasten. De omvang van de baten blijft afhankelijk van de lopende contracten.

1.2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Totaal Baten	2.060	-	34.746
Totaal Lasten	505.580	524.400	557.991
Resultaat	503.520-	524.400-	523.244-

1.2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in het werkgebied bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

1.2.8 Vennootschapsbelasting

Per 2016 zijn de decentrale overheden en dus ook het Regionaal Archief onder Vennootschapsbelasting (VPB) komen te vallen. Een groot deel van de taken van het Regionaal Archief is vrijgesteld. Voor met name de dienstverlening aan derden valt het Regionaal Archief echter wel onder de vennootschapsbelasting. De aangiften vennootschapsbelasting tot en met 2023 zijn vastgesteld en er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De aangifte over 2024 toont evenmin een te betalen bedrag maar deze is nog niet vastgesteld.

2. JAARREKENING

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>	6.136	14.355
<u>Investerings met een economisch nut :</u>		
Overige investeringen met een economisch nut	6.136	14.355
Totaal vaste activa	6.136	14.355
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	1.309.308	988.735
Vorderingen op openbare lichamen	1.309.225	982.847
Overige vorderingen	84	5.889
<u>Liquide middelen</u>	242.786	244.768
Kassaldo	1.772	1.608
Banksaldi	241.015	243.161
<u>Overlopende activa</u>	65.912	178.544
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	65.912	178.544
Totaal vlottende activa	1.618.006	1.412.047
TOTAAL	1.624.142	1.426.402
PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>	395.761	354.946
Algemene reserve	75.287	69.302
Bestemmingsreserves	279.659	322.346
Resultaat na bestemming	40.815	- 36.703
Totaal vaste passiva	395.761	354.946
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	54.878	37.363
Overige schulden	54.878	37.363
<u>Overlopende passiva</u>	1.173.503	1.034.094
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	380.467	273.436
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	793.036	760.659
Totaal vlottende passiva	1.228.381	1.071.457
TOTAAL	1.624.142	1.426.402

2.2 PROGRAMMAREKENING 2024 (in €)

Baten en lasten Regionaal Archief per programma

Baten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Regionaal Historisch Centrum	2.972.701	3.219.884	3.295.131
Overhead	2.060	-	34.746
Totaal baten	2.974.761	3.219.884	3.329.877

Lasten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Regionaal Historisch Centrum	2.505.884	2.695.484	2.731.071
Overhead	505.580	524.400	557.991
Totaal lasten	3.011.464	3.219.884	3.289.062

Saldo van baten en lasten	36.703-	-	40.815
----------------------------------	----------------	----------	---------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-

Resultaat	36.703-	-	40.815
------------------	----------------	----------	---------------

Toelichting op baten en lasten

Ten opzichte van de begroting is er in totaal een overschrijding te zien op de lasten van 2,15% (€ 69.178 ten opzichte van € 3.219.884). Ten opzichte van de tussentijdse cijfers is een onderschrijding te zien van € 34.498. Hoger dan begrote lasten voor met name huisvesting en automatisering, alsmede enkele kleinere verschillen vormen de oorzaak hiervoor. De overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting wordt ruimschoots gecompenseerd door hogere opbrengsten. Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee op de hoogte van over- en onderschrijdingen. In de tussentijdse cijfers is de verwachting gedeeld dat het saldo € 33.802 positief zou worden. Het uiteindelijke saldo is nog iets hoger uitgevallen door oorzaken die binnen het beleid van het Regionaal Archief passen. Het uiteindelijke positieve saldo bedraagt € 40.815.

De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2024 € 75.287, zijnde de maximale toegestane omvang per eind 2023. Het maximum van de algemene reserve per eind 2024 bedraagt € 82.227 (2,5% van het kostentotaal). In het voorstel voor resultaatbestemming zal o.a. een voorgestelde dotatie opgenomen zijn om te komen tot dit maximum.

2.3. TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarvoor door het Algemeen Bestuur op 6 december 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op continuïteitsveronderstellingen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van activa en passiva alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, het controleprotocol van het Regionaal Historisch Centrum en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties.
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 10 juli 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten in principe onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (€ 99.000) waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
 - Een rapporteringstolerantie van 1% (€ 33.000) waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings met een economisch nut;
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings met een economisch nut > € 10.000 worden geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De afschrijvingstermijnen voor materiële vaste activa met economisch nut zijn toegepast volgens de financiële verordening:

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Digitalisering)	10 jaar

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Vorderings worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregels WNT 2024.

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Overige investeringen met een economisch nut	6.136	14.355

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	6.136	14.355
Overige materiele vaste activa	-	-
Totaal	6.136	14.355

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	14.355	-	-	8.220	6.136
Overige materiele vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal	14.355	-	-	8.220	6.136

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-2024	31-12-2023
Gemeenten	528.717	160
Rijk (vordering i.v.m. Schatkistbankieren)	780.508	982.687
Vorderingen op openbare lichamen	1.309.225	982.847

Overige vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	84	5.889
Stand ultimo boekjaar	84	5.889

Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
Kassaldo	1.772	1.608
Banksaldi	241.015	243.161
Stand ultimo boekjaar	242.786	244.768

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Fox/WSO-systeembeheer	16.873	13.510
Vitec Memorix	10.192	122.176
Gebruikersvereniging Ambachtsschool	5.065	3.246
Overige	33.782	39.611
Totaal	65.912	178.544

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	75.287	69.302
Bestemmingsreserves	279.659	322.346
Resultaat na bestemming	40.815	36.703-
Totaal	395.761	354.946

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	31-12-2023	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2024
Reserves					
Algemene reserve	69.302			5.985	75.287
Bestemmingsreserves:					
- Duurzaamheid en lastenstijging	322.346			- 42.688	279.659
Totaal	391.648	-	-	36.703	354.946

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 juli 2024 is de programmaverantwoording over 2023 vastgesteld, waarbij is bepaald dat de Algemene Reserve wordt aangepast aan het maximum van 2,5% van het kostenniveau en waarbij de rest van het negatieve saldo (€ 42.687,67) gemuteerd wordt aan de te vormen bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging. Als gevolg hiervan heeft deze bestemmingsreserve per eind 2024 een omvang van € 279.659.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2024	31-12-2023
Overige schulden < 1 jaar	54.878	37.363
Totaal	54.878	37.363

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheids- lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitgefactureerde bijdragen van gemeenten	793.036	760.659
Totaal	793.036	760.659

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2024	31-12-2023
Belastingdienst-Loonbelasting dec '24 ('23)	117.350	104.800
Belastingdienst-Omzetbelasting dec '24 ('23)	103.213	83.473
Te betalen salarisverplichtingen	1.029	1.812
Te betalen pensioenverplichtingen	42.129	18.809
Te betalen accountantskosten	5.018	7.000
Te betalen kosten externe inhuur Ypublic		12.260
Te betalen correctie dienstverlening 2020-2022	34.614	34.614
Te betalen Vitec memorix mbt 2024 (2023)	15.951	
Vooruitontvangen project Videotulen+Slavernijverleden	15.772	4.233
Vooruitontvangen mbt Publicatieplatform WOO	21.754	
Te betalen mbt project Slavernijverleden	13.329	
Diversen	10.308	6.434
Totaal	380.467	273.436

2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 276.386 voor 2025. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2025 € 633.003 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033. De verplichtingen voor dit contract voor de komende 10 jaar zijn als volgt:

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	verplichting 2025	Verplichting na 1-5 jaar	> 5 jaar - t.m. 10 jaar
Huur kantoor (contract tot 12 december 2030)	276.386	1.105.545	261.999
Huur depot (contract tot 31 mei 2033)	633.003	2.532.012	2.160.882
	909.389	3.637.558	2.422.881

2.3.4 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Baten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Verrichte diensten	208.342	177.989	247.600
Gemeentelijke bijdragen	2.718.505	3.041.895	3.041.417
Rentebaten	29.131	-	33.999
Incidentele baten	18.783	-	6.862
Totaal baten	2.974.761	3.219.884	3.329.877

Lasten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Salarissen	1.437.586	1.682.385	1.580.501
Overige personele lasten	50.536	44.108	41.880
Personeel van derden	202.585	177.640	302.187
Kapitaallasten	8.545	20.220	8.220
Huisvestingskosten	946.185	955.933	984.081
Kosten automatisering	160.415	174.117	206.959
Digitalisering	12.939	54.270	14.312
Materiële kosten	86.916	61.793	112.131
Directe productkosten	63.420	49.419	36.651
Incidentele lasten	42.337	-	2.140
Totaal lasten	3.011.464	3.219.884	3.289.062

Saldo van baten en lasten	36.703-	-	40.815
----------------------------------	----------------	----------	---------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-

Resultaat	36.703-	-	40.815
------------------	----------------	----------	---------------

Het resultaat over 2024 is positief, ondanks de in 2024 nog niet gecompenseerde CAO-aanpassing uit 2023. De hogere baten compenseren de hogere lasten ruimschoots. De oorzaak voor de hogere lasten is met name gelegen in hogere huisvestingslasten (energie) maar er zijn ook hogere personele lasten (incl inhuur), hogere materiële lasten (kleine aanschaffingen en wat extra onderhoud) en nagekomen incidentele lasten als gevolg van een correctie op eerdere opbrengsten. De hogere lasten worden goeddeels gecompenseerd door hogere opbrengsten dan begroot was (met name door renteontvangsten en diensten voor derden).

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Verrichte diensten	208.342	177.989	247.600

De opbrengsten zijn hoger dan begroot, met name door extra geleverde aanvullende diensten. Het vergelijkende cijfer voor 2023 is verminderd omdat de rentebaten apart gepresenteerd worden.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Gemeentelijke bijdragen	2.718.505	3.041.895	3.041.417

Renteopbrengsten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Renteopbrengsten	29.131	0	33.999

In 2023 waren de renteopbrengsten opgenomen in de verrichte diensten. De verwachting is dat deze baten blijvend gerealiseerd kunnen worden. Om die reden worden ze met ingang van 2024 apart gepresenteerd.

Incidentele baten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Incidentele baten	18.783	0	6.862

De incidentele baten in 2024 betreffen met name een nagekomen verzekeringsuitkering.

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Salarissen	1.437.586	1.682.385	1.580.501
Overige personele lasten	50.536	44.108	41.880
Totaal Personeelskosten	1.488.122	1.726.492	1.622.380

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde personeelskosten zijn in 2024 lager dan in de begroting opgenomen. De reden hiervoor is dat 2 medewerkers via externe inhuur werkzaam zijn geweest. Eind 2024 zijn deze medewerkers in dienst getreden. Door de aanwezige vacatureruimte was 2024 budgettaire ruimte aanwezig voor deze externe inhuur.

Personeel van derden

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Personeel van derden	202.585	177.640	302.187

De kosten van personeel van derden zijn hoger als gevolg van tijdelijke inhuur op vacatureruimte.

Kapitaallasten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Afschrijvingen investeringen	8.545	20.220	8.220

Huisvestingskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Bergerweg 1	946.185	955.933	984.081
Totaal Huisvestingskosten	946.185	955.933	984.081

De huisvestingskosten zijn aanzienlijk hoger uitgevallen dan begroot, met name als gevolg van de hogere energieprijzen die sinds eind 2022 door de verhuurder in rekening zijn gebracht. De energieprijzen lijken blijvend hoog te zijn.

Kosten automatisering

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Kosten automatisering	160.415	174.117	206.959

De kosten van automatisering zijn hoger als gevolg van de realisatie van het WOO-platform voor een aantal deelnemers. Hier tegenover staan ook extra baten.

Digitalisering

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Digitalisering	12.939	54.270	14.312

In 2024 is minder uitgevoerd m.b.t. digitalisering. Indien de begroting hier in de toekomst ruimte voor biedt, zal er meer aandacht aan digitalisering besteed worden.

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Aanschaf meubilair	16.341	6.729	9.615
PR en voorlichting	4.392	4.402	10.804
Kantoorbehoeften	5.154	5.037	3.889
Frankeerkosten	6.280	5.597	4.640
Telefoonkosten	314	1.592	1.066
Representatiekosten	1.796	5.597	291
Onderhoud kantoor machines	2.881	1.679	1.972
Accountantskosten	14.000	11.153	15.918
Bedrijfsgezondheidszorg	2.509	2.751	2.776
Verzekeringen	5.325	4.249	6.066
Kosten kopiëren	22	275	-
Overige kosten	27.903	12.732	55.095
Totaal Materiële kosten	86.916	61.793	112.131

Het totaal van de materiële kosten komt wat hoger uit dan begroot. De oorzaak hiervoor is o.a. gelegen in aanpassingen die nodig waren in het depot als gevolg van onderhoud en wat extra aanschaffingen van klein meubilair. Tevens zijn de accountantskosten hoger dan in de begroting opgenomen omdat de nieuwe aanbesteding nog niet in de begroting verwerkt was. Ook is aan PR en voorlichting in 2024 extra aandacht besteed.

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Aanschaf bibliotheek	2.915	4.477	2.142
Aanschaf atlas	1.360	3.918	3.370
Restauratie	9.518	5.597	1.313
Conservering	8.425	5.597	11.446
Abonnementen en tijdschriften	5.862	7.555	4.552
Film	-	2.798	3.134
Kosten E-depot	-	-	333
Educatie	-	4.701	-
Druk-/bindwerk	24.671	8.946	1.627
Contributies	10.669	5.830	8.734
Totaal Directe productkosten	63.420	49.419	36.651

In 2023 zijn hogere kosten geweest dan begroot voor druk- en bindwerk. In 2024 is dit niet van toepassing.

Incidentele lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Incidentele lasten	42.337	0	2.140

In 2023 zijn nagekomen lasten opgenomen uit eerdere jaren. Deze hebben met name betrekking op een afrekening van kosten van digitale opslag (€ 7.000) en een correctie op eerder verantwoorde opbrengsten (€ 35.000). In 2024 betreft dit enkele kleine nagekomen zaken uit 2023.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Overzicht leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	P. Post
Functiegegevens	Directeur + secretaris AB en DB
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.439
Beloningen betaalbaar op termijn	22.777
<i>Subtotaal</i>	<i>160.216</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
– / – Onverschuldigd betaald bedrag	–
Totale bezoldiging 2024	160.216
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/12 – 31/12
Deeltijdfactor 2023 in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.781
Beloningen betaalbaar op termijn	21.725
Totale bezoldiging 2023	152.506
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2023	223.000

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwaarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis van deze inschaling is de brutobeloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2024 € 137.439 voor een dienstverband van 40 uur (1,11 fte waar in het vastgestelde model maximaal 1,00 fte ingevuld mag worden). Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2024 € 22.777. Dit maakt het totaalbedrag over 2024 € 160.216. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 233.000 voor 2024.

Overzicht topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionaris	Rol in bestuur	Functie
mw. A. Schouten	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
mw. M.J.P. van Kampen-Nouwen	vice-voorzitter AB en DB	burgemeester Schagen
dhr. E. Briët	lid AB	wethouder Bergen
mw. K. Heerschop	lid AB (jan-mrt 2024)	burgemeester Castricum
dhr. B. Tap	lid AB (mrt-dec 2024)	burgemeester Castricum
dhr. F. Camara	lid AB	wethouder Den Helder
dhr. F. Ruiten	lid AB	wethouder Dijk en Waard
mw. M. ten Bruggencate	lid AB en DB	burgemeester Heiloo
mw. R.A. van Dam	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
dhr. M. Pol	lid AB	burgemeester Texel

3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheids-verantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 21 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 99.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 69.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 99.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 69.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

In onderstaand overzicht staan de afwijkingen vermeld. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd, die de verantwoordingsgrens overschrijden.

Begrotingscriterium	Bedrag (x € 1.000)
1A. Overschrijding lasten programma's	69
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	69
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd.	69
Niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	-
Voorwaardencriterium	
5. Bij 1 inkoopdossier onduidelijkheid t.a.v. de aanbestedingswet	-
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	-

Totaal Onrechtmatigheden	69
Waarvan acceptabel	69
Waarvan niet-acceptabel	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Evaluatie van rechtmatigheid 2023

Na het eerste verslagjaar 2023 waarin de rechtmatigheidsverantwoording 2023 was opgenomen bleek dat de evaluatie van het begrotingscriterium voor interpretatie vatbaar was. In de kadernota rechtmatigheid 2024 is hier nadere duiding voor gegeven. De invoering van de rechtmatigheidscontrole in 2023 is daarbij aangegrepen om een normverzwaring ten opzichte van de jaren daarvoor door te voeren. Deze normverzwaring ziet enerzijds toe op de overschrijdingen van lasten en investeringskredieten. Voorheen werden overschrijdingen waarover afspraken gemaakt zijn met het algemeen bestuur buiten het rechtmatigheidsoordeel gehouden, maar in de rechtmatigheidsverantwoording tellen deze wel mee als onrechtmatigheden. Anderszijds dienen ook onderschrijdingen van lasten en investeringskredieten en alle over- en onderschrijdingen van baten als onrechtmatig bestempeld te worden indien zij niet tijdig gemeld zijn aan het algemeen bestuur.

Met de kennis van nu zou de rechtmatigheidsverantwoording van 2023 afwijkend zijn ten opzichte van de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2023.

Deze toelichting bevat de bedragen en evaluatie zoals die hadden moeten zijn;

- De overschrijding van de lasten bedraagt € 117.000
- De overschrijding van de baten en / of onderschrijding van de lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld bedraagt € 41.000.
- Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee acceptabel zijn.
- Het totaal van de niet-acceptabele onrechtmatigheden bedraagt € 158.000. Hiermee wordt de verantwoordingsgrens overschreden als gevolg waarvan deze als bevindingen in de rechtmatigheidsverantwoording hadden moeten worden opgenomen.

3.2 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024 ;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar gemeenschappelijke regeling zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 32.199. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 20.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve-, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT', niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 28 maart 2025
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. C.M. Dekker - Huige RA

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2024

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2023	Gemeentelijke bijdrage
Alkmaar	111.834	1.194.387
Bergen	30.138	160.334
Castricum	36.345	193.355
Den Helder	56.539	300.787
Dijk en Waard	88.985	473.400
Heiloo	24.319	129.377
Hollands Kroon	49.431	262.973
Schagen	47.450	252.434
Texel	13.979	74.368
Totalen	459.020	3.041.417

BIJLAGE 2 Overzicht baten en lasten per taakveld 2024

Op grond van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het RHCA verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens opgenomen.

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2024

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	15.918	-	-15.918	-
0.4 Overhead	542.073	747	-541.326	-
0.5 Treasury	-	33.999	33.999	-
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-
5.4 Musea	2.731.071	3.295.131	564.060	3.041.417
totaal	3.289.062	3.329.877	40.815	3.041.417

Overigens kan de bijdrage aan het Regionaal Archief bij de gemeenten in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.